

# Studieordning for sidefag på bachelorniveau i erhvervsøkonomi

Studieordning for sidefag på bachelorniveau i Erhvervsøkonomi

---

Denne studieordning er udarbejdet med hjemmel i

- Uddannelses- og Forskningsministeriet, bekendtgørelse af lov om universiteter nr. 261 af 18. marts 2015 (universitetsloven) som ændret i nr. 411 af 11. maj 2016, i nr. 435 af 8. maj 2017 og nr. 1565 af 19. december 2017
- Uddannelses- og Forskningsministeriet, bekendtgørelse nr. 1328 af 15. november 2016 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen)
- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, bekendtgørelse nr. 1188 af 07/12/2009 om deltidsuddannelse ved universiteterne (deltidsbekendtgørelsen), bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om deltidsuddannelser ved universiteterne, nr. 1069 af 30. juni 2016, bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om deltidsuddannelser ved universiteterne, nr. 260 af 18. marts 2015 og bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om deltidsuddannelser ved universiteterne, nr. 1533 af 16. december 2013
- Uddannelses- og Forskningsministeriet, bekendtgørelse nr. 1062 af 30. juni 2016 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen), samt ændringsbekendtgørelse nr. 1503 af 28. november 2017 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen).
- Uddannelse og Forskningsministeriet, bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen)
- Uddannelses- og Forskningsministeriet, bekendtgørelse nr. 1496 af 12. december 2017 om adgang til bacheloruddannelser ved universiteterne (bacheloradgangsbekendtgørelsen)
- SDUs regler om studiefremdrift af 1. september 2016

Sidefaget er tilknyttet Studienævn for Erhvervsøkonomi.

Sidefaget er tilknyttet Censorkorps for de Erhvervsøkonomiske Universitetsuddannelser.

Studienævnet kan, når det er begrundet i usædvanlige forhold, dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastlagt af universitetet, jf. Uddannelsesbekendtgørelsen § 33, stk. 8.

*Relevant uddrag af bekendtgørelserne er i studieordningen gengivet med kursiv og med reference til de respektive bekendtgørelses paragraffer, men det anbefales også at læse bekendtgørelserne i deres fulde ordlyd.*

---

Studieordningen har virkning for de studerende, der påbegynder sidefaget med henblik på undervisning på de gymnasiale uddannelser den 1. september 2018.

Studieordningen er godkendt 15. december 2017 af Studienævn Erhvervsøkonomi, og 26. januar 2018 af Dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

## Indhold

<b>1. SIDEFAGETS OVERORDNEDE FORMÅL .....</b>	<b>4</b>
1.1 KOMPETENCEBESKRIVELSE .....	4
<b>2. SIDEFAGETS TILRETTELÆGGELSE M.V.....</b>	<b>5</b>
2.1 TIDSRIST FOR STUDIET .....	5
2.1.1 Regler om studieaktivitet .....	5
2.2 SIDEFAGETS OPBYGNING .....	6
2.2.1 Moduler, fagelementer og valgfag .....	6
2.2.2 Fagbeskrivelser og prøveformer .....	6
2.3. AKTIVERENDE UNDERVISNING OG AKTIV LÆRING .....	7
2.3.1 Principper for valg af prøveformer .....	7
2.3.2 Principper for valg af undervisningsformer .....	7
<b>3. ADGANGSKRAV M.V.....</b>	<b>9</b>
<b>4. SIDEFAG MED HENBLIK PÅ UNDERVISNING PÅ DE GYMNASIALE UDDANNELSER.....</b>	<b>10</b>
4.1 NORMERING .....	10
4.2 BETEGNELSE .....	10
4.3 SIDEFAGETS SAMMENSÆTNING .....	10
4.3.1 Fagtitler, ECTS-værdi samt censur/bedømmelse .....	10
4.3.2 Fagenes tidsmæssig placering (vejledende normalstudieplan).....	<b>Fejl! Bogmærke er ikke defineret.</b>
4.3.3. Diagram over sidefaget .....	11
4.3.4 Tilmelding til fag.....	11
4.4 BESTÅKRAV M.V. ....	12
<b>5. EKSAMEN M.V.....</b>	<b>13</b>
5.1 PENSUMBESKRIVELSER.....	13
5.2 ORDINÆR PRØVE .....	13
5.3 FORUDSÆTNINGER FOR DELTAGELSE I PRØVER .....	13
5.4 HJÆLPEMIDLER .....	13
5.5 GRUPPEPRØVER .....	14
5.6. PRØVESPROGET .....	15
5.7 ANTAL PRØVEFORSØG .....	15
5.8 TILMELDING TIL PRØVER .....	15
5.9 OMPRØVE .....	16
5.10 INTERNE ELLER EKSTERNE PRØVER .....	17
5.11 KARAKTER ELLER BEDØMMELSEN BESTÅET/IKKE BESTÅET .....	17
5.12 STAVE- OG FORMULERINGSEVNE.....	17
5.13 SÆRLIGE PRØVEVILKÅR .....	17
5.14 KLAGER OVER EKSAMEN .....	18
<b>6. ANDRE BESTEMMELSER.....</b>	<b>19</b>
6.1 REGLER OM MERIT .....	19
6.2 FAG FRA KANDIDATUDDANNELSEN .....	20
6.3 KLAGE.....	20

## 1. Sidefagets overordnede formål

### *1.1 Kompetencebeskrivelse*

Til støtte for bacheloruddannelsens centrale fagområder har dimittenden med sidefag i erhvervsøkonomi viden om disciplinerne eksternt regnskab, marketing samt om mikroøkonomi, makroøkonomi, virksomhedens ITværktøjer samt om matematik og statistik. Dimittenden har viden om fagområderne på et grundlæggende niveau og færdighed i at anvende metoder og teorier til at analysere en problemstilling indenfor funktionsområderne marketing og regnskab. Dimittenden har efter gennemførelse af det tilsvarende sidefag på kandidatniveau gymnasiekompetence i erhvervsøkonomi.

## 2. Sidefagets tilrettelæggelse m.v.

### 2.1 Tidsfrist for studiet

*Jf. Uddannelsesbekendtgørelsen § 5 samt SDU-regelsæt vedr. Regler om tidsgrænser for afslutning af bachelor- og kandidatuddannelser §§ 1-2*

*Bacheloruddannelser skal tilrettelægges som heltidsuddannelse, sådan at den studerende kan fuldføre bacheloruddannelsen på 34 måneder, ved studiestart i forårssemestret dog 36 måneder.*

*Universitetet kan i studieordningen fastsætte regler for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet bacheloruddannelsen, efter at den studerende har påbegyndt den enkelte uddannelse. Ved fastsættelse af maksimale studietider skal universitetet ved uddannelsens tilrettelæggelse sikre, at den studerende har mulighed for 3 prøveforsøg i uddannelsens fag eller fagelementer.*

Fakultetets udfyldende bestemmelser:

Studerende indskrevet på en bacheloruddannelse pr. 1. september 2015 og frem skal senest have afsluttet deres uddannelse 1 år efter den normerede studietid, det vil sige 4 år efter studiestart. For studerende på bacheloruddannelsen i Journalistik vil det være 4½ år efter studiestart.

Universitetet kan dispensere fra ovenstående, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Såfremt den studerende ikke opfylder betingelserne ovenfor, bringes indskrivningen til ophør.

#### 2.1.1 Regler om studieaktivitet

*Jf. Bacheloradgangsbekendtgørelsen § 34*

*Universitetet kan fastsætte regler om, at indskrivningen bringes til ophør for studerende, der ikke har bestået mindst én prøve i en sammenhængende periode på mindst 1 år. Regler fastsat af universitetet om studiestartsprøven og førsteårsprøven på bacheloruddannelsen, jf. bekendtgørelse om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen), gælder uanset ovenstående regler.*

*Universitetet kan dispensere fra ovenstående regler, hvis der foreligger usædvanlige forhold.*

Fakultetets udfyldende bestemmelse:

Universitetet bringer indskrivningen til ophør for studerende, der ikke har bestået mindst en prøve i en sammenhængende periode på mindst et år. **Studiestartsprøven opfylder ikke dette krav til studieaktivitet.**

Studienævnet kan dispensere fra ovenstående studieaktivitetskrav, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Hvis der konstateres manglende studieaktivitet efter 1. studieår, kontaktes den studerende med tilbud om vejledning og eventuelle støtteforanstaltninger med henblik på genoptagelse af studieaktiviteten.

*Jf. bacheloradgangsbekendtgørelsen § 32, Eksamensbekendtgørelsen § 20 samt SDU-regler vedr. Regler for studieaktivitet på SDU §§ 1-4*

*Universitetet bringer indskrivningen til ophør for den studerende, der er afskåret fra at fortsætte uddannelsen, fordi den pågældende ikke har opfyldt et studieaktivitetskrav fastsat af universitetet.*

*Universitetet kan fastsætte regler om, at studerende på bacheloruddannelsen løbende eller for enkelte studieår skal bestå prøver opgjort i ECTS-point (studieaktivitetskrav) for at kunne fortsætte på uddannelsen. Kravet kan fastsættes til prøver med et samlet omfang på højst 45 ECTS-point hvert studieår. Universitetet*

## Studieordning for sidefag på bachelorniveau i Erhvervsøkonomi

---

*skal sikre, at den studerende får mulighed for 3 prøveforsøg, i de fag eller fagelementer, som indgår i et eventuelt studieaktivitetskrav.*

*Universitetet kan tillige fastsætte, at et studieaktivitetskrav fraviges, hvis den studerende er iværksætter eller formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF),*

*Universitetet kan dispensere fra et studieaktivitetskrav fastsat ovenfor, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold.*

*Regler om studieaktivitet skal være offentligt tilgængelige på universitetets hjemmeside.*

Studerende indskrevet fra 1. september 2015 og frem skal som minimum bestå prøver på i alt 45 ECTS-point hvert studieår.

Indskrivningen bringes til ophør, når en studerende ikke har været studieaktiv svarende til kravet om 45 beståede ECTS pr. studieår. Forud herfor sikrer universitetet, at den studerende har haft mulighed for tre prøveforsøg i de fag, der indgår i studieaktivitetskravet.

Hvis der konstateres utilstrækkelig studieaktivitet efter første studieår, kontaktes den studerende med tilbud om vejledning og eventuelle støtteforanstaltninger med henblik på genoptagelse af studieaktiviteten.

Såfremt indskrivningen bringes til ophør, adviseres vedkommende herom med angivelse af dato for ophør af indskrivning.

Studienævnet kan dispensere fra ovenstående studieaktivitetskrav, hvis der foreligger usædvanlige forhold eller hvis den studerende er eliteidrætsudøver, formand i en forening under Danmarks Ungdoms Fællesråd eller iværksætter.

## **2.2 Sidefagets opbygning**

*Jf. Uddannelsesbekendtgørelsen § 17*

*Bacheloruddannelser, der giver adgang til kandidatuddannelser efter § 23, skal opbygges af et centralt fag og et sidefag, hvor det centrale fag udgør hovedvægten på uddannelsen. Det centrale fag og sidefaget skal være inden for den gymnasiale fagrække.*

### **2.2.1 Moduler, fagelementer og valgfag**

Uddannelsen består af 45 ECTS fordelt på en række konstituerende fagelementer som beskrevet i afsnit 4.3.

### **2.2.2 Fagbeskrivelser og prøveformer**

Fagbeskrivelser og prøveformer opdateres to gange årligt. Fagbeskrivelserne er den del af studieordningen, der beskriver det enkelte fag. Fagbeskrivelserne indeholder oplysning om:

- Fagets danske og engelske titel.
- Hvilken campusby faget udbydes i.
- Fagets niveau (bachelor- eller kandidatfag).
- Det ansvarlige studienævn.
- Studienævnets godkendelsesdato.
- Fagansvarlig underviser.
- Instituttilknytning.
- ECTS-point / årsværksværdi.
- De faglige forudsætninger (anbefalede, ikke påkrævede).
- Fagets formål og sigte.

- Fagets indhold (centrale områder).
- Målbeskrivelse.
- Litteratur.
- Undervisningstidspunkt (efterår eller forår).
- Undervisningsform og –sprog.
- Eksamenstidspunkt.
- Forudsætninger for deltagelse i prøve
- Prøveform, intern eller ekstern bedømmelse samt 7-trinsskala eller bestået/ikke bestået.

Der eksamineres maksimalt tre gange efter et fags afvikling, med mindre faget udbydes igen, og prøveformen samt pensum er altid den aktuelt gældende.

Det er kun tilladt at følge fag, der indgår i det studium, man er indskrevet på, med mindre der er opnået forhåndsgodkendelse af merit fra studienævnet for fag, som ikke udbydes på eget studium.

### **2.3. Aktiverende undervisning og aktiv læring**

De bærende principper for uddannelse på Syddansk Universitet er aktiverende undervisning og aktiv læring. Undervisningen ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet skal leve op til disse principper, og de studerende, medarbejderne og ledelsen har i fællesskab ansvaret for, at principperne realiseres igennem hele uddannelsesforløbet. Det overordnede mål er at øge de studerendes læringsudbytte med afsæt i faglighed, faglig udvikling og pædagogisk nytænkning i et forpligtende læringsfællesskab.

#### **2.3.1 Principper for valg af prøveformer**

Valg af prøveform i det enkelte fag skal ske under hensyntagen til flere faktorer. Der skal som udgangspunkt være en klar sammenhæng mellem det enkelte fags formål, indhold, læringsaktiviteter og prøveformen, således, at eksamensresultatet i det enkelte fag afspejler den studerendes grad af opfyldelse af fagets læringsmål.

For uddannelsen i sin helhed tilstræbes en variation af prøveformer på tværs af fag, således at de studerende samlet set udprøves i de forskellige typer af viden, færdigheder og kompetencer, som er repræsenteret i uddannelsens kompetenceprofil. Dette skal sikre, at den studerendes samlede eksamensresultat afspejler den studerendes grad af opfyldelse af uddannelsens læringsmål.

#### **2.3.2 Principper for valg af undervisningsformer**

Valg af undervisningsformer på uddannelsen er baseret på, at disse skal støtte den studerende i at nå læringsmålet i det enkelte fag. Det er således målet, at den studerende gennem sin aktive deltagelse i de undervisningsaktiviteter, der stilles til rådighed kan forbedre sin mulighed for at nå læringsmålet. Et af uddannelsens læringsmål er, at den studerende selvstændigt og i samarbejde med andre håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer. Derfor indgår der i uddannelsen læringsaktiviteter, der skal opbygge disse kompetencer. Det er f.eks. i form af samarbejde med andre studerende og løsning af opgaver i samarbejde med virksomheder og andre organisationer. For, at den enkelte studerende kan opnå det fulde læringsudbytte af disse aktiviteter, anses det for væsentligt, at alle studerende aktivt indgår i disse aktiviteter på en ansvarlig måde. Dette indebærer, at der er i det enkelte fag kan stilles krav om deltagelse i præsentationer, udarbejdelse af rapporter i løbet af semesteret enkeltvis eller i grupper. Den studerendes adfærd overfor de organisationer, der samarbejder med SDU har stor indflydelse på det fremtidige

Studieordning for sidefag på bachelorniveau i Erhvervsøkonomi

---

samarbejde. Derfor kan der i fag, der indebærer virksomhedskontakt- eller samarbejde stilles krav til de studerendes aktive deltagelse i de aktiviteter, der er planlagt i faget.



### 3. Adgangskrav m.v.

*Jf. Uddannelsesbekendtgørelsen § 10, samt Bacheloradgangsbekendtgørelsen § 4 samt bilag 1*  
Indskrivning på sidefaget forudsætter, at ansøger er optaget på en bacheloruddannelse, hvori muligheden for sidefag indgår.

Nedenstående specifikke adgangskrav skal være opfyldt:

- Dansk A
- Engelsk B
- Historie B, Samfundsfag B eller samtidshistorie B
- Matematik B

## 4. Sidefag med henblik på undervisning på de gymnasiale uddannelser

### 4.1 Normering

Jf. Uddannelsesbekendtgørelsens § 17

Bacheloruddannelser, der giver adgang til kandidatuddannelser med centralt fag og sidefag, skal opbygges af et centralt fag og et sidefag, hvor det centrale fag udgør hovedvægten på uddannelsen. Det centrale fag og sidefaget skal være inden for den gymnasiale fagrække.

Studienævnets udfyldende bestemmelser:

Sidefag i Erhvervsøkonomi på bachelorniveau er ved Syddansk Universitet et fuldtidsstudium på 45 ECTS.

Hertil kommer et centralt fag på 135 ECTS.

### 4.2 Betegnelse

Betegnelsen for bacheloruddannelsen fremgår af studieordningen for det centrale fag.

### 4.3 Sidefagets sammensætning

#### 4.3.1 Fagtitler, ECTS-værdi samt censur/bedømmelse

Fagtitel	ECTS	Censur	Censur/bedømmelse
<b>Obligatoriske konstituerende fag (45 ECTS):</b>			
Matematik og statistik*	10	Intern	7-trinsskalaen
Mikroøkonomi del 1	5	Intern	7-trinsskalaen
Makroøkonomi*	10	Intern	7-trinsskalaen
Marketing	10	Ekstern	7-trinsskalaen
Regnskab (del 2)	5	Ekstern	7-trinsskalaen
Virksomhedens ITværktøjer	5	Intern	7-trinsskalaen

\*Studerende med centralfag i samfundsfag er fritaget fra statistikdelen af Matematik og statistik og Makroøkonomi og skal i stedet følge nedenstående plan:

Fagtitel	ECTS	Censur	Censur/bedømmelse
<b>Obligatoriske konstituerende fag (45 ECTS):</b>			
Matematikdel af matematik og statistik (del 1)	5	Intern	7-trinsskalaen
Mikroøkonomi del 1	5	Intern	7-trinsskalaen
International Business	10	Intern	7-trinsskalaen
Marketing	10	Ekstern	7-trinsskalaen
Regnskab	10	Ekstern	7-trinsskalaen
Virksomhedens ITværktøjer	5	Intern	7-trinsskalaen

### 4.3.2. Diagram over sidefaget

Forløb for studerende uden centralfag i samfundsfag

<b>6. semester</b>	Makro- økonomi 10 ECTS	Matematik og statistik 10 ECTS	Regnskab del 2 5 ECTS	Marketing 10 ECTS	Virksom- hedens IT værktøjer 5 ECTS
<b>5. semester</b>			Mikro- økonomi del 1 5 ECTS	Bachelorprojekt (på centralfaget) 15 ECTS	
<b>1.-4. semester</b>	Centralfag 120 ECTS				

Forløb for studerende med centralfag i samfundsfag

<b>6. semester</b>	International Business 10 ECTS		Regnskab del 2 5 ECTS	Marketing 10 ECTS	Virksom- hedens IT værktøjer 5 ECTS
<b>5. semester</b>	Mikro- økonomi del 1 5 ECTS	Matematik- delen af Matematik og statistik (del 1) 5 ECTS	Regnskab del 1 5 ECTS	Bachelorprojekt (på centralfaget) 15 ECTS	
<b>1.-4. semester</b>	Centralfag 120 ECTS				

### 4.3.3 Tilmelding til fag

*Jf. Eksamenbekendtgørelsen § 14 og SDU-regelsæt vedr. Regler for tilmelding til fag og prøver på SDU §§ 1-7*

*Tilmelding til bacheloruddannelsens fag eller fagelementer sker efter interne regler fastsat af universitetet. Universitetet skal tillige fastsætte interne regler for placeringen af og tilmeldingen til uddannelsens ordinære prøver (1. prøveforsøg) og til omprøver (2. og 3. prøveforsøg). Universitetet fastsætter, om det er universitetet eller den studerende, der har ansvaret for tilmeldingen til prøverne, herunder om tilmelding til et fag eller fagelement samtidig er tilmelding til prøver og omprøver.*

*Universitetet fastsætter endvidere, om den studerende har mulighed for at foretage rettidig framelding fra en prøve eller omprøve, herunder eventuelle frister herfor. Den studerende har brugt et prøveforsøg, hvis den studerende ikke foretager rettidig framelding.*

På Syddansk Universitet er der ikke krav om tilmelding til et bestemt antal ECTS pr. studieår. Den studerende er selv ansvarlig for at tilmelde sig undervisning, dog vil der ske en automatisk tilmelding til fag og første prøveforsøg på første semester af bacheloruddannelsen.

En tilmelding til undervisning er automatisk en tilmelding til første prøveforsøg. Tilmelding til undervisning er bindende, og framelding kan ikke finde sted efter tilmeldingsperiodens udløb.

Universitetet kan fravige ovenstående, såfremt den studerende er eliteidrætsudøver, medlem af DUF, iværksætter eller der foreligger usædvanlige forhold.

Studerende kan dog bytte valgfag i de første tre uger af semestret under forudsætning af, at der er plads på det/de ønskede valgfag, og at valgfaget/valgfagene har samme ECTS-værdi, som det der byttes ud.

Tilmelding til sommerskolefag er bindende.

Tilmelding til undervisning sker vis STADS-studenterselvbetjeningen inden for de fastsatte tilmeldingsperioder: til efterårssemestret: 20. - 30. maj og til forårssemestret: 20. - 30. november.

#### **4.4 Beståkrav m.v.**

*Jf. Karakterbekendtgørelsen §§ 15-18*

*En prøve er bestået, når der er opnået mindst karakteren 02 eller bedømmelsen Bestået. En bestået prøve kan ikke tages om.*

*Består en prøve af flere delprøver, skal karakteren for den samlede prøve være mindst 02. Hvis den samlede prøve er bestået, kan delprøver med karakteren 00 eller -3 ikke tages om. Selv om den samlede prøve ikke er bestået, kan delprøver med karakteren 02 eller derover ikke tages om.*

*Det kan fastsættes, at to eller flere prøver skal bestås i samme eksamenstermin.*

*Det kan fastsættes, at to eller flere prøver bestås på et samlet karaktergennemsnit. I så fald skal gennemsnittet være mindst 2,0 uden oprunding.*

*Det fastsættes, hvilke karakterer der indgår i det samlede eksamensresultat.*

*Det kan fastsættes, at det samlede eksamensresultat udtrykkes ved en gennemsnitskvotient. Ved beregningen af gennemsnitskvotienten medtages én decimal. En eksamen er bestået, når gennemsnitskvotienten er mindst 2,0 uden oprunding, og når alle prøver, der bedømmes med Bestået/ikke bestået, er bestået.*

*Hvis der ikke beregnes gennemsnit, skal alle prøver, der indgår i eksamen, være bestået.*

Studienævnets udfyldende bestemmelser:

Alle fag inkl. delprøver skal bestås med karakteren 02 eller derover eller med bedømmelsen Bestået.

## 5. Eksamen m.v.

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 30*

*Det påhviler universitetet at orientere og vejlede de studerende om de eksamensregler, som gælder for den enkelte uddannelse.*

### 5.1 Pensumbeskrivelser

Eksamenspensum udgives på studiets side på [www.sdu.dk](http://www.sdu.dk) hvert semester. Eksamenspensum er en del af studieordningen. Der eksamineres altid i nyeste pensum.

### 5.2 Ordinær prøve

Der afholdes som hovedregel ordinære prøver ved afslutningen af et undervisningsforløb, hhv. januar og juni. Dette vil fremgå af de respektive fagbeskrivelser.

### 5.3 Forudsætninger for deltagelse i prøver

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 3*

*Universitetet kan fastsætte regler i studieordningen om:*

- 1) At et fag eller fagelement, hvis indhold og arbejdsform begrunder det, helt eller delvis kan dokumenteres alene ved krav om deltagelse i undervisningen.*
- 2) At krav om deltagelse i undervisningen skal være en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget eller fagelementet.*
- 3) At krav om aflevering af skriftlige opgavebesvarelser og mundtlige fremlæggelser m.v. i løbet af undervisningen skal være en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget eller fagelementet.*
- 4) At der forud for bedømmelsen af en skriftlig opgavebesvarelse skal afholdes mundtligt forsvar af besvarelsen. Bedømmelsen sker da på grundlag af en samlet vurdering af opgavebesvarelsen og den mundtlige præstation.*

*Universitetet kan tillige fastsætte regler i studieordningen om, at bedømmelsen af skriftlige opgavebesvarelser og mundtlige fremlæggelser m.v. i løbet af undervisningsforløbet indgår som en del af karakterfastsættelsen sammen med den afsluttende prøve i et fag eller fagelement. Det skal fremgå af eventuelle regler, hvorledes de skriftlige opgavebesvarelser og mundtlige fremlæggelser m.v. indgår i den samlede bedømmelse af faget eller fagelementet. Universitetet kan fastsætte, at den studerende ikke kan deltage i den afsluttende prøve, medmindre den studerende har bestået undervisningsforløbet. Klager over en bedømmelse, der er afgivet under et undervisningsforløb, indgives af den studerende til universitetet.*

Det er udelukkende muligt at deltage i omprøven, hvis de af universitetet fastsatte forudsætninger er opfyldt. Såfremt den studerende ikke opfylder de af universitetet fastsatte forudsætninger for at deltage i prøven, er der brugt et prøveforsøg.

Forudsætninger for deltagelse i prøver, der er opfyldt før første ordinære prøve, skal ikke gentages ved et evt. nyt prøveforsøg.

### 5.4 Hjælpemidler

Alle skriftlige stedprøver ved samfundsvidenskab gennemføres med anvendelse af pc til besvarelsen.

Det forventes, at de studerende kan medbringe egen pc, der kan gå på universitetets trådløse netværk, ligesom det forventes, at der på computeren er installeret programmer svarede til en standard office-pakke, herunder mulighed for at lave pdf-filer til indlevering af besvarelser.

Digitale stedprøver afvikles under hensyntagen til it-faciliteterne på den campus, prøven skal gennemføres på.

Tilladte hjælpemidler, herunder internetadgang, vil fremgå af fagbeskrivelsen. Der henvises i øvrigt til regler for [digitale stedprøver ved Samfundsvidenskab](#).

## 5.5 Gruppeprøver

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen §§ 4 og 5*

*Ud fra faglige hensyn fastsætter universitetet i studieordningen, hvorvidt en prøve tilrettelægges som en individuel prøve eller som en gruppeprøve. Når en prøve tilrettelægges som en gruppeprøve, fastsætter universitetet samtidig, hvor mange studerende der højst kan deltage i den enkelte gruppeprøve, og om den studerende i stedet kan vælge en individuel prøve. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer. Ved afsluttende opgaver (bachelorprojekt, kandidatspeciale og masterprojekt) kan den studerende vælge at udarbejde opgaven individuelt. Uanset om den afsluttende opgave er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende, hvor der er mundtligt forsvar, vælge at blive eksamineret individuelt.*

*Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation. Ved tilrettelæggelse af en mundtlig gruppeprøve skal universitetet sikre, at den tid, der er afsat til prøven, tilpasses antallet af studerende, der deltager i prøven.*

*Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, kan der kun gives en selvstændig karakter eller anden bedømmelse, hvis den enkelte studerendes bidrag kan konstateres. Universitetet fastsætter krav om individualisering i studieordningen.*

*Når der ikke skal gives en selvstændig karakter eller anden bedømmelse for en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, kan opgavebesvarelsen indgå i bedømmelsen ved en efterfølgende mundtlig prøve.*

*Afholder universitetet en individuel, mundtlig prøve som opfølgning på en skriftlig opgavebesvarelse, der er udarbejdet af flere studerende, og som opfølgning på en eventuel mundtlig gruppeprøve, må disse studerende ikke være til stede i prøvelokalet, før de skal eksamineres i den individuelle, mundtlige prøve.*

Fakultetets udfyldende bestemmelser:

Antallet af studerende i en gruppeprøve kan som hovedregel maksimalt være 4. Studienævnet kan beslutte at fravige reglen. Det vil i givet fald fremgå af fagbeskrivelsen.

## 5.6. Prøvesproget

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 6 samt Bacheloradgangsbekendtgørelsen § 29*

*I uddannelser, der udbydes på dansk, aflægges prøverne på dansk, med mindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.*

*Universitetet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet fremmedsprog.*

*Har undervisningen i et fag været gennemført på et fremmedsprog, aflægges prøven på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog. Universitetet kan fravige den regel.*

*I uddannelser, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, aflægges prøverne på det udbudte sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog. Universitetet kan fravige denne regel.*

*Hvis en uddannelse udbydes med linjer med forskellige udbudssprog, skal den studerende have mulighed for at gennemføre hovedparten af uddannelsens elementer på udbudssproget på den linje, som den studerende er indskrevet på.*

## 5.7 Antal prøveforsøg

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 13*

*En bestået prøve kan ikke tages om, jf. karakterbekendtgørelsen.*

*Den studerende har 3 prøveforsøg til at bestå en prøve m.v. Universitetet kan tillade yderligere forsøg, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Manglende studieegnethed er ikke et usædvanligt forhold.*

Særligt for studerende der tidligere har været indskrevet på samme uddannelse eller på en anden uddannelse på SDU.

I det tilfælde hvor der er tale om identiske fag på uddannelserne, vil tidligere brugte prøveforsøg blive overført til den nye uddannelse. Er der brugt tre prøveforsøg i et fag, kan der ikke ske indskrivning på en uddannelse, hvor det samme identiske fag indgår, medmindre der foreligger en dispensation.

## 5.8 Tilmelding til prøver

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 14 og SDU-regelsæt vedr. Regler for tilmelding til fag og prøver på SDU §§ 1-7*

*Tilmelding til bacheloruddannelsens fag eller fagelementer sker efter interne regler fastsat af universitetet, jf. bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen). Universitetet skal tillige fastsætte interne regler for placeringen af og tilmeldingen til uddannelsens ordinære prøver (1. prøveforsøg) og til omprøver (2. og 3. prøveforsøg). Universitetet fastsætter, om det er universitetet eller den studerende, der har ansvaret for tilmeldingen til prøverne, herunder om tilmelding til et fag eller fagelement samtidig er tilmelding til prøver og omprøver. Universitetet fastsætter endvidere, om den studerende har mulighed for at foretage rettidig*

*framelding fra en prøve eller omprøve, herunder eventuelle frister herfor. Den studerende har brugt et prøveforsøg, hvis den studerende ikke foretager rettidig framelding.*

*Universitetet kan dispensere fra ovenstående regler, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.*

*Universitetet kan fravige de fastsatte regler, hvis den studerende er iværksætter eller formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), jf. uddannelsesbekendtgørelsen.*

Den studerende er automatisk tilmeldt til første prøveforsøg, når den studerende er tilmeldt til et fag eller fagelement, hvortil der er knyttet en eller flere prøver. Framelding kan ikke finde sted, og der er brugt et prøveforsøg, hvis den studerende ikke deltager i prøven, medmindre universitetet har dispenseret pga. usædvanlige forhold. Opfylder den studerende ikke de af universitetet fastsatte forudsætninger for at deltage i prøven, er der brugt et prøveforsøg, medmindre universitetet har dispenseret, fordi der foreligger usædvanlige forhold. Universitetet kan tillige dispensere fra reglerne, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, formand i en forening under Danmarks Ungdoms Fællesråd eller iværksætter.

Studerende der ikke har bestået et fag ved 2. prøveforsøg, kan tilmelde sig 3. prøveforsøg næste gang prøven udbydes ordinært.

Såfremt et ikke fag ikke udbydes igen, tilmeldes studerende automatisk til alle tre prøveforsøg. Ordinær prøve ligger i forlængelse af undervisningen i faget. Omprøve placeres i samme eksamenstermin. 3. prøveforsøg placeres umiddelbart herefter. Prøveforsøgenes eksakte placering, fremgår af fagbeskrivelsen. Tilmeldingsfrister for omprøve-offentliggøres på hjemmesiden.

Eksamensdatoerne vil blive offentliggjort på [www.sdu.dk](http://www.sdu.dk). Den studerende er selv ansvarlig for at tilmelde sig fag og prøver og holde sig orienteret om eksamensoplysninger.

## 5.9 Omprøve

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 14 og SDU- regelsæt vedr. Regler for tilmelding til fag og prøver på SDU §§ 6-8*

*Tilmelding til bacheloruddannelsens fag eller fagelementer sker efter interne regler fastsat af universitetet, jf. bekendtgørelse om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen). Universitetet skal tillige fastsætte interne regler for placeringen af og tilmeldingen til uddannelsens ordinære prøver (1. prøveforsøg) og til omprøver (2. og 3. prøveforsøg).*

*Universitetet fastsætter, om det er universitetet eller den studerende, der har ansvaret for tilmeldingen til prøverne, herunder om tilmelding til et fag eller fagelement samtidig er tilmelding til prøver og omprøver.*

*Universitetet fastsætter endvidere, om den studerende har mulighed for at foretage rettidig framelding fra en prøve eller omprøve, herunder eventuelle frister herfor. Den studerende har brugt et prøveforsøg, hvis den studerende ikke foretager rettidig framelding.*

På uddannelser, hvor der er eksamenstermin i slutningen af efterårssemesteret, kan studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, tilmelde sig til omprøve (2. prøveforsøg) i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf, dog senest sidste hverdag i april. På uddannelser, hvor der er eksamenstermin i slutningen af forårssemesteret, kan studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, tilmelde sig til omprøve (2. prøveforsøg) i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf, dog senest sidste hverdag i august.

På uddannelser, hvor der er flere eksamensterminer end ovenstående, kan studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, tilmelde sig omprøve (2. prøveforsøg) snarest muligt, dog senest 6 måneder efter afholdelse af den ordinære prøve.

Studerende kan ikke afmelde sig omprøve efter tilmeldingsperiodens udløb.



Det kan fastsættes i studieordningen, at omprøven har en anden prøve- eller bedømmelsesform end den ordinære prøve. Studerende vil i forbindelse med afvikling af ordinære prøver blive informeret om, hvornår de kan tilmelde sig omprøver.

Universitetet kan dispensere fra ovenstående, såfremt den studerende er eliteidrætsudøver, formand i DUF, iværksætter eller hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Ved sygdom bevilges omprøve på grundlag af ansøgning til [Registrering og legalitet](#), vedlagt dokumentation for sygdommen. Ved bevilget omprøve pga. dokumenteret sygdom annulleres prøvforsøget for den ordinære prøve. Omprøverne afholdes i hhv. februar og august. Studienævnet kan beslutte at ændre prøveform- og bedømmelsesform til omprøven, eks. fra skriftlig til mundtlig. Dette vil i givet fald blive offentliggjort efter tilmeldingsfristens udløb.

### **5.10 Interne eller eksterne prøver**

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 22*

*De eksterne prøver skal dække uddannelsens væsentlige områder, herunder bachelorprojekt. Mindst 1/3 af uddannelsens samlede ECTS-point skal dokumenteres ved eksterne prøver. Dette gælder dog ikke for meritoverførte prøver.*

Der henvises til punkt 4.3.1, hvor det af oversigten fremgår, hvilke prøver der bedømmes hhv. internt og eksternt.

### **5.11 Karakter eller bedømmelsen Bestået/ikke bestået**

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 25*

*Bedømmelsen Bestået/ikke bestået eller Godkendt/ikke godkendt kan højst anvendes ved prøver, der dækker 1/3 af uddannelsens ECTS-point. Det gælder dog ikke for meritoverførte prøver.*

### **5.12 Stave- og formuleringsevne**

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 26*

*Ved bedømmelse af bachelorprojekt og andre større skriftlige opgaver skal der ud over det faglige indhold også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne.*

*Universitetet kan dispensere fra reglerne for studerende, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse, medmindre stave- og formuleringsevnen er en væsentlig del af prøvens formål.*

Studienævnets udfyldende bestemmelser:

Større skriftlige opgaver er defineret som rapporter eller lignende, hvor den enkelte studerendes bidrag har et omfang på 10 sider eller derover.

Den studerendes stave- og formuleringsevne indgår med begrænset vægt, medmindre der er tale om ganske omfattende markante afvigelser fra en normal faglig sprogbrug

### **5.13 Særlige prøvevilkår**

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen § 7*

*Universitetet kan tilbyde særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse og til studerende med et andet modersmål end dansk, når universitetet vurderer, at det er nødvendigt for at*

*ligestille disse studerende med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.*

### **5.14 Klager over eksamen**

*Jf. Eksamensbekendtgørelsen §§ 34 og 37*

*Klager over prøver eller anden bedømmelse, der indgår i eksamen, indgives af den studerende til universitetet. Klagen skal være skriftlig og begrundet.*

*Klagen skal indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen er offentliggjort. Fristen løber dog tidligst fra den dato, der er meddelt for offentliggørelsen. Universitetet kan dispensere fra klagefristen, hvis der foreligger usædvanlige forhold.*

*Klageren skal senest 2 uger efter, at universitetets afgørelse er meddelt klageren, acceptere tilbud om ombedømmelse eller omprøve. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted hurtigst muligt. Hvis eksamensbeviset er udstedt skal universitetet inddrage beviset, indtil bedømmelsen foreligger, og eventuelt udstede et nyt bevis. Ved ombedømmelse og omprøve udpeges nye eksaminatorer af universitetet og eventuelle censorer af censorformanden. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter, herunder opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmeres udtalelse, klagerens kommentarer og universitetets afgørelse.*

*Bedømmelsen ved ombedømmelse og omprøve, som kan resultere i en lavere karakter, meddeles til universitetet af bedømmerne. Ved ombedømmelse af skriftlige prøver vedlægger bedømmerne en skriftlig begrundelse for bedømmelsen. Bedømmelsen efter ombedømmelse og omprøve kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.*

## 6. Andre bestemmelser

### 6.1 Regler om merit

*Jf. Uddannelsesbekendtgørelsen §§ 36-38 og 40*

*Beståede uddannelseselementer efter denne bekendtgørelse ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer ved andre universiteter, der udbyder samme uddannelse efter denne bekendtgørelse.*

*Universitetet kan, i hvert enkelt tilfælde eller ved almindelige regler fastsat af universitetet, godkende, at beståede uddannelseselementer efter denne bekendtgørelse træder i stedet for uddannelseselementer i en anden uddannelse på samme niveau efter denne bekendtgørelse (merit).*

*Universitetet kan tillige godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer efter denne bekendtgørelse.*

*Afgørelser træffes på grundlag af en faglig vurdering.*

*Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et andet universitet eller anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, kan ansøge hjemuniversitetet om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer.*

*Godkendelse af forhåndsmerit kan kun gives, hvis den studerende i forbindelse med ansøgningen om forhåndsmerit forpligter sig til, når de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er gennemført, at fremsende den fornødne dokumentation for, hvorvidt uddannelseselementerne er bestået eller ikke bestået, til hjemuniversitetet. Desuden skal den studerende give sit samtykke til, at hjemuniversitetet kan indhente de nødvendige oplysninger hos værtsinstitutionen, hvis den studerende ikke selv kan fremskaffe dokumentationen.*

*Når der foreligger dokumentation for, at de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er beståede, godkender hjemuniversitetet administrativt, at disse meriteres ind i uddannelsen ved universitetet.*

*Efter forslag fra den studerende kan universitetet i de tilfælde, hvor de forhåndsmeriterede uddannelseselementer f.eks. ikke udbydes af værtsinstitutionen, foretage ændringer i godkendelsen af forhåndsmerit. Den studerende har ansvaret for og initiativpligten til at sammensætte forslag til studieplan. Universitetet yder faglig støtte, hvis den studerende efterspørger dette.*

*Universitetets afgørelser, for så vidt angår afslag eller delvis afslag på merit for beståede danske uddannelseselementer og forhåndsmerit for danske eller udenlandske uddannelseselementer, kan indbringes for et meritankenævn efter reglerne i bekendtgørelse om ankenævn for afgørelser om merit i universitetsuddannelser (meritankenævnsbekendtgørelsen).*

*Universitetets afgørelser, for så vidt angår afslag eller delvis afslag på merit for beståede udenlandske uddannelseselementer, kan indbringes for Kvalifikationsnævnet efter reglerne i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer.*

## **6.2 Fag fra kandidatuddannelsen**

*Jf. Uddannelsesbekendtgørelsen § 9*

*Universitetet kan tilmelde studerende, som er optaget og indskrevet på en bacheloruddannelse ved universitetet, til fag, fagelementer og prøver i op til 30 ECTS-point på en kandidatuddannelse, hvis universitetet skønner, at den studerende har faglige forudsætninger for at gennemføre og bestå bacheloruddannelsen og samtidig gennemføre fag eller fagelementer på kandidatuddannelsen.*

*Studerende, der har gennemført fag eller fagelementer på en kandidatuddannelse, har ret til optagelse på den pågældende kandidatuddannelse ved samme universitet i direkte forlængelse af afsluttet bacheloruddannelse, jf. bekendtgørelse om adgang til kandidatuddannelser ved universiteterne (kandidatadgangsbekendtgørelsen).*

## **6.3 Klage**

*Jf. Uddannelsesbekendtgørelsen § 42*

*Universitetets afgørelser efter uddannelsesbekendtgørelse kan indbringes for Styrelsen for Forskning & Uddannelse af studerende, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.*

*Klagen indgives til universitetet, der afgiver en udtalelse. Klageren skal have lejlighed til at kommentere universitetets udtalelse inden for en frist af mindst 1 uge. Universitetet sender klagen til styrelsen vedlagt udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer*